

Quản lý ứng dụng công nghệ thông tin ở các trường trung học cơ sở huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang

Huỳnh Thị Thu Hồng*

* Học viên cao học Trường đại học An Giang

Received: 25/12/2022; Accepted: 30/12/2022; Published: 2/1/2023

Abstract: From the results of practical research on Information technology application management in junior high schools in Thoại Sơn district, An Giang province; Through the article, the author presents initial results and proposes some measures to manage the above content in the locality.

Keywords: Information technology application management, junior high school, Thoại Sơn district, An Giang province

1. Đặt vấn đề

Hiện nay, quá trình ứng dụng công nghệ thông tin trường THCS chịu sự tác động trực tiếp của những cách thức QL của CBQL. Tiếp cận từ góc độ quản lý, có thể thấy rằng các trường THCS phần lớn mới dừng lại ở chủ trương ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học và QL, còn thiếu những biện pháp cụ thể để tác động và liên kết được người dạy với người học, chưa tạo được động lực của việc ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy học và QL, chưa lựa chọn những nội dung ứng dụng thiết thực và có trọng tâm, chưa tổ chức ứng dụng công nghệ thông tin (UDCNTT) vào quá trình dạy học và QL một cách khoa học và hiệu quả, vì thế chưa đủ để tạo nên một bước chuyển biến thực sự về ứng dụng công nghệ thông tin ở trường THCS. Xuất phát từ những vấn đề trên, tác giả đã quan tâm nghiên cứu và thông qua bài viết, tác giả trình bày kết quả bước đầu về Quản lý ứng dụng công nghệ thông tin ở các trường trung học cơ sở huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng về quản lý ứng dụng công nghệ thông tin ở các trường trung học cơ sở huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang

Để nắm được thực trạng về quản lý ứng dụng công nghệ thông tin ở các trường trung học cơ sở huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang; Tác giả khảo sát Lãnh đạo, chuyên viên Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Thoại Sơn; Hiệu trưởng, phó hiệu trưởng; giáo viên ở các trường THCS huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang. Phương pháp khảo sát bằng mẫu phiếu trưng cầu ý kiến dành cho cán bộ quản lý và giáo viên trường THCS huyện Thoại Sơn.

Tổng số khảo sát: 120 người, trong đó:

Lãnh đạo và chuyên viên Phòng GD&ĐT: 04 người.

Hiệu trưởng, phó hiệu trưởng, Tổ trưởng ở các trường THCS: 36 người.

Giáo viên ở các trường THCS: 80 người.

Ngoài ra tác giả còn trao đổi trực tiếp với các CBQL, giáo viên và học sinh; quan sát các hoạt động ứng dụng CNTT trong dạy và học của GV và HS, các hoạt động QL ứng dụng CNTT của CBQL ở các trường THCS, xem xét hoạt động của các phòng học bộ môn, phòng nghe nhìn, phòng thí nghiệm thực hành, thư viện. Kết quả:

Bảng 2.1. Trình độ chuyên môn của đội ngũ cán bộ quản lý

Trình độ đào tạo	Số lượng	Tỉ lệ
Thạc sỹ	06/36	16,7 %
Đại học	30/36	83,3%
Ngoại ngữ (Chứng chỉ B hoặc tương đương trở lên)	36/36	100%
Tin học (trình độ A, B hoặc tương đương trở lên)	36/36	100%

(Nguồn: Phòng GD&ĐT huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang)

Qua bảng thống kê cho thấy trình độ đào tạo của cán bộ quản lý ở các trường THCS huyện Thoại Sơn về cơ bản đáp ứng được yêu cầu quản lý của ngành GD&ĐT.

Bảng 2.2. Phân loại, đánh giá xếp loại CBQL theo chuẩn nghề nghiệp

Chức danh	Tổng	Tốt		Khá		Trung bình		Chưa đạt	
		Số lượng	Tỉ lệ %	Số lượng	Tỉ lệ %	Số lượng	Tỉ lệ %	Số lượng	Tỉ lệ %
Cán bộ quản lý	36	36	100	0	0	0	0	0	0

(Nguồn: Phòng GD&ĐT huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang)

Kết quả khảo sát bảng 2.2. cho thấy tỉ lệ CBQL được phân loại ở mức tốt rất cao (100%).

Đánh giá chung: Từ kết quả nghiên cứu, tác giả thấy những năm gần đây, CBQL và giáo viên các trường THCS của huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang đã có nhiều cố gắng trong việc ứng dụng CNTT trong QL và dạy học. Tuy nhiên, hiệu quả chưa được như mong đợi do nhiều nguyên nhân khác nhau. Công tác QL của các hiệu trưởng còn nhiều bất cập (do các điều kiện về CSVC, trang thiết bị dạy học, điều kiện về kinh tế, ... ở các trường không đồng đều). Từ thực trạng trên, cho thấy, cần chú trọng và làm ngay của các cấp QLGD đó là triển khai hoạt động đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao phẩm chất năng lực của CBQL trên các lĩnh vực như: Bồi dưỡng phẩm chất nghề nghiệp; Quản trị nhà trường; Xây dựng môi trường giáo dục; Phát triển mối quan hệ giữa nhà trường, gia đình và xã hội; Sử dụng ngoại ngữ và công nghệ thông tin. Coi đó là cơ sở, nền tảng, yếu tố quyết định, tác động trực tiếp đến chất lượng ở các trường THCS huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang. Sau đây là một số biện pháp đề xuất.

2.2. Một số biện pháp quản lý ứng dụng công nghệ thông tin ở các trường trung học cơ sở huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang

2.2.1. Nâng cao nhận thức cho đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên về sự cần thiết quản lý ứng dụng công nghệ thông tin ở các trường trường trung học cơ sở huyện Thoại Sơn, An Giang

Làm thay đổi nhận thức trong đội ngũ CBQL, GV và NV về vị trí, vai trò, ý nghĩa, tầm quan trọng của ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học, học tập, quản lý nhà trường. Tạo tâm thế sẵn sàng để họ có thể tích cực, chủ động hơn trong hoạt động. Năng lực trách nhiệm, sự lãnh đạo của Ban giám hiệu nhà trường được nâng cao khi đưa công tác quản lý ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác QL hành chính trong nhà trường. Làm thay đổi tư duy QL, đổi mới nội dung, phương pháp, phương tiện, và hình thức quản lý trong nhà trường. Sự phát triển mạnh mẽ của CNTT hiện nay trên thế giới, tại Việt Nam và ở các ngành nghề khác; thấy được tầm quan trọng, vai trò, lợi ích của việc ứng dụng CNTT trong quản lý. Vai trò quan trọng của đội ngũ cán bộ, giáo viên, nhân viên đối với việc phát triển ứng dụng công nghệ thông tin trong nhà trường.

2.2.2. Kế hoạch hóa triển khai ứng dụng công nghệ thông tin ở các trường trường trung học cơ sở huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang

Kế hoạch triển khai ứng dụng công nghệ thông tin ở các trường trung học cơ sở là cơ sở khoa học cho

việc xác định các tiêu chuẩn, làm căn cứ cho việc xây dựng sử dụng, đánh giá, đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng môi trường và tạo động lực ứng dụng CNTT vào quản lý. Trong cuộc cách mạng 4.0, tầm quan trọng của việc ứng dụng CNTT trong công tác quản lý là rất rõ ràng và cấp thiết. Vì vậy việc xây dựng được kế hoạch ứng dụng CNTT trong công tác quản lý nhà trường không chỉ là mục tiêu phát triển mà còn phát huy tác dụng định hướng cho chiến lược GD theo các giai đoạn phát triển. Kế hoạch ứng dụng CNTT trong công tác không chỉ quản lý nhân sự mà còn là các công tác hành chính ở các trường THCS. Việc lập kế hoạch ứng dụng CNTT cần có căn cứ các văn bản chỉ đạo cụ thể, kế hoạch đưa ra cần được bao phủ mọi hoạt động quản lý trong nhà trường từ cán bộ, giáo viên, cơ sở vật chất, hoạt động quản lý. Đẩy mạnh việc ứng dụng CNTT không chỉ trong điều hành và quản lý giáo dục mà còn có đổi mới phương pháp dạy và học, nâng cao chất lượng dạy và học đồng thời nâng cao trình độ, kỹ năng công nghệ thông tin cho cán bộ, giáo viên, nhân viên trong nhà trường.

2.2.3. Tăng cường tổ chức bồi dưỡng nâng cao trình độ, năng lực ứng dụng công nghệ thông tin cho đội ngũ cán bộ, giáo viên, nhân viên ở các trường trung học cơ sở huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang

Tăng cường ứng dụng CNTT trong đổi mới nội dung, phương pháp dạy, học, thi và kiểm tra đánh giá là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của ngành GD-ĐT trong năm học 2021 – 2022. Nâng cao năng lực ứng dụng CNTT cho đội ngũ cán bộ quản lý (CBQL), giáo viên, nhân viên, học sinh theo định hướng đạt chuẩn quốc tế về Tin học. Nâng cao kỹ năng thiết kế các bài giảng trực tuyến e-Learning, biết cách khai thác các nguồn tài nguyên ở các ứng dụng tìm kiếm, tăng kỹ năng sử dụng các phần mềm dạy học theo đặc thù của từng môn học, sử dụng hiệu quả các phần mềm dạy học trực tuyến.

Tổ chức bồi dưỡng kiến thức về tin học cơ bản cho CBQL, giáo viên, NV để ứng dụng CNTT trong dạy và học; tin học hoá trong công tác quản lý nhân sự, quản lý chuyên môn, tài chính, CSVC, trao đổi thông tin trong ngành, mở mang tầm hiểu biết; Bồi dưỡng, tập huấn các kỹ năng cài đặt, xử lý sự cố cho CB, GV, CNV nhà trường khi sử dụng các phần mềm dạy học, phần mềm quản lý, lưu trữ... Xử lý các sự cố không chỉ về phần mềm mà còn xử lý được sự cố về trang thiết bị sử dụng như máy tính, thiết bị kết nối, truy xuất... Các cán bộ quản lý, các giáo viên và nhân viên nhà trường phải có nhận thức đúng đắn và nhiệt tình tham gia vào việc phát triển áp dụng CNTT vào

các hoạt động của nhà trường và của CBQL, GV cũng như của giáo viên..

2.2.4. *Đổi mới công tác chỉ đạo triển khai ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động ở các trường trung học cơ sở huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang*

Chỉ đạo triển khai ứng dụng công nghệ thông tin ở các trường trường trung học cơ sở vào đổi mới hoạt động quản lý nhằm nâng cao hiệu quả quản lý và đảm bảo sự khai thác, ứng dụng tiện ích của CNTT vào quản lý, dạy học tại các trường THCS đạt hiệu quả cao hơn. Giúp CB, GV, CNV nắm bắt cụ thể các giai đoạn, yêu cầu đối với từng kế hoạch được triển khai. Nắm bắt đầy đủ vai trò, chức trách, nhiệm vụ cụ thể của cá nhân mình trong quá trình thực hiện nhiệm vụ. Các trường THCS căn cứ vào nhiệm vụ của năm học và các lĩnh vực GD của nhà trường, căn bản hành quyết định thành lập Ban chỉ đạo hoạt động ứng dụng CNTT theo từng thời kỳ, năm học theo quy định của ngành GD và phù hợp với các điều kiện cụ thể. Có thể tích hợp trong ban chỉ đạo hoạt động GD của nhà trường để tránh chồng chéo, phức tạp, chông chéo trong tổ chức của trường THCS. Đảm bảo phân công, phân nhiệm, thực hiện quy chế hoạt động, phối hợp hoạt động của từng thành viên trong Ban chỉ đạo quản lý hoạt động ứng dụng CNTT của trường THCS ở huyện Thoại Sơn. Tiếp tục triển khai có hiệu quả Đề án tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý và hỗ trợ các hoạt động dạy - học, nghiên cứu khoa học góp phần nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo giai đoạn 2016-2020, định hướng đến năm 2025 (được phê duyệt theo Quyết định số 117/QĐ-TTg ngày 25/01/2017 của Thủ tướng Chính phủ). Các trường THCS trên địa bàn huyện Thoại Sơn phải có một nền tảng CNTT (hệ thống máy tính, đường truyền Internet tốc độ cao, các phần mềm ứng dụng,...) cơ bản, toàn diện để tạo điều kiện cho việc chỉ đạo hoạt động ứng dụng CNTT trong hoạt động của nhà trường.

2.2.5. *Tăng cường kiểm tra đánh giá việc ứng dụng công nghệ thông tin ở các trường trường trung học cơ sở huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang*

Mục tiêu của biện pháp này là làm cho hoạt động ứng dụng CNTT ở các trường THCS trên địa bàn huyện Thoại Sơn phải thực hiện có chất lượng, hiệu quả, tránh những sai sót, sự cố làm ảnh hưởng đến các hoạt động GD và các hoạt động khác của nhà trường nói chung. Qua kết quả kiểm tra tìm ra những hạn chế, bất cập và thiếu sót trong quá trình tổ chức và thực hiện để kịp thời đưa ra biện pháp cải tiến nhằm xử lý và khắc phục hạn chế, phát huy các mặt mạnh để việc UDCNTT trong hoạt động dạy học và quản lý đạt hiệu

quả. Kiểm tra, đánh giá để xây dựng, thúc đẩy và giúp cho tập thể, cá nhân phấn đấu làm tốt việc ứng dụng CNTT trong dạy học và quản lý ở mỗi nhà trường. Trong các công việc của nhà quản lý giáo dục việc kiểm tra đánh giá là một trong những công việc quan trọng không thể thiếu. Từ kết quả của quá trình kiểm tra nhà quản lý giáo dục biết được kết quả thực tế để từ đó đưa ra những biện pháp quản lý phù hợp nâng cao chất lượng ứng dụng CNTT trong nhà trường. Việc kiểm tra đánh giá phải được thực hiện một cách thường xuyên liên tục thông qua các hình thức kiểm tra như kiểm tra đột xuất hoặc kiểm tra theo kế hoạch.

3. Kết luận

Quản lý ứng dụng công nghệ thông tin ở các trường THCS là việc sử dụng công nghệ thông tin vào trong các hoạt động dạy học nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả trong hoạt động dạy và học. Tuy nhiên, trong công tác quản lý nói chung, quản lý đào tạo nói riêng vẫn phát sinh những vấn đề phức tạp cần được giải quyết bằng cách ứng dụng công nghệ thông tin. Quản lý ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động dạy và học là nền tảng cho mọi sự phát triển của nhà trường. Để quản lý hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động dạy và học chỉ thật sự mang lại hiệu quả cần phải thực hiện nâng cao nhận thức về ứng dụng công nghệ thông tin; đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao năng lực ứng dụng công nghệ thông tin; phát triển cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin và các điều kiện hỗ trợ. Trên cơ sở nghiên cứu lý luận và thực trạng, nghiên cứu này đề xuất một số biện pháp chủ yếu nhằm giải quyết vấn đề gặp phải trong công tác quản lý ứng dụng công nghệ thông tin ở các trường THCS hiện nay.

Tài liệu tham khảo

1. Ban chấp hành Trung ương (2013). *Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo*. Hà Nội.
2. Ban chấp hành Trung ương (2004). *Chỉ thị số 40/2004 CT-TW Ngày 15/06/2004 về việc xây dựng, nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục*. Hà Nội.
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018). *Thông tư số 20/2018/TT- BGDĐT ngày 22/8/2018 ban hành quy định chuẩn nghề nghiệp giáo viên cơ sở giáo dục phổ thông*. Hà Nội.
4. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020). *Thông tư số 29/2020/TT/BGDĐT ngày 04/09/2020 về ban hành điều lệ trường THCS*. Hà Nội.
5. Nguyễn Văn Đệ (2014). *Giáo trình phương pháp nghiên cứu khoa học quản lý giáo dục*. Hà Nội: NXB Giáo dục Việt Nam.